

Biblicum

– tidskrift för biblisk tro och forskning

- **Bibliska principer som påverkar hur vi praktiserar kristen gemenskap**
- **”För att världen ska förstå att du har sänt mig” (Joh. 17:23)**

Ett temanummer om bibel- och bekännelsetrohet i praktiken

Nr 3 2009 Årg. 73

INNEHÅLL

Redaktionellt.....	97
Bibliska principer som påverkar hur vi praktiserar kristen gemenskap. John Vieths	98
”För att världen ska förstå att du har sänt mig” (Joh. 17:23). Seth Erlandsson	129
<i>Fråga och svar</i>	136

BIBLICUM – tidskrift för biblisk tro och forskning

Ansvarig utgivare: Stefan Hedkvist.

Redaktör: Seth Erlandsson

Redaktionskommitté: Seth Erlandsson, Stefan Hedkvist, Alvar Svenson,
Egil Edvardsen och Kjell Petter Bakken.

Tidskriften utkommer med fyra nummer per år.

Prenumerationspris: 200 svenska kr (stud 100 kr),
prenumeranter i Norge betalar 220 norska kr (stud 110 NOK),
prenumeranter i Danmark betalar 215 danska kr (stud 110 DKK),
prenumeranter i Finland och övriga Europa betalar 26 euro (stud 16 EUR),
prenumeranter i övriga världen 30 euro (stud 20 EUR).

Plusgiro Sverige 152335-6

DnB NOR Norge 7877.08.15400

SAMPO Finland 800017-70843747

Tidskriftens expedition:

Ingvar Adriansson, Släntvägen 10, S-331 35 Värnamo

E-mail: biblicum@bredband.net

Redaktionens adress:

Seth Erlandsson, Vitmåragatan 9B, 722 26 Västerås

E-mail: seth.erlandsson@tele2.se

Glöm inte anmäla adressändring.

BIBLICUM

tidskrift för biblisk tro och forskning

3/2009

Redaktionellt

Sambandet mellan tvivel på Bibelns tillförlitlighet och splittring bland de kristna är uppenbart. När Bibeln förlorar sin auktoritet finns inte längre någon högsta norm, regel och rättesnöre för de kristnas tro och liv. Det blir fritt fram för alla möjliga anpassningar till människotankar som strider mot Guds uppenbarade vilja och lära. Läropluralistiska kyrkogemenskaper blir ett faktum, gemenskaper som saknar bibeltrogen teologi, biblisk endräkt, biblisk kärlek och biblisk missionsiver. Människotankar jämföras med Guds ord.

Många har saknat ett grundligt bibelstudium om Bibelns principer för en rätt kristen gemenskap och för ett kärleksfullt handlande i trohet mot Guds ord. Därför ger vi ut nr 3 2009 som *ett temanummer om bibel- och bekännelsetrohet i praktiken*. Den splittring och förvirring som i vår tid råder inom kristenheten är smärtsam. Det har bl.a. lett till olika ekumeniska enhetssträvanden. Men modern ekumenik har ofta gjort situationen än värre när den försökt organisera samman de kristna till en enhet som inte är en enhet i biblisk mening.

Vi hoppas att bibelstudierna i detta temanummer blir begrundade och lästa flera gånger och att de uppmuntrar till en förnyad och kärleksfull iver för biblisk kristendom och en rätt biblisk gemenskap. Det betyder en kärleksfull omsorg om svaga och bristfälliga kristna och en iver att vinna människor för Guds rike genom evangeliet om Kristus. Det betyder även ett avvisande av falska lärare, också det av kärleksfull omsorg.

Red.

Bibliska principer som påverkar hur vi praktiserar kristen gemenskap

av John Vieths¹

Jesus Kristus är en människa (1 Tim. 2:5). Detta påstående är en biblisk sanning. Vi lär oss också att bekänna detta i Lilla Katekesen: "Jag tror att Jesus Kristus ... sann människa, född av jungfrun Maria, är min Herre." Men när denna sanning separeras från den större mängd information som Bibeln ger oss om Jesu person och det hävdas att Jesus är människa och ingenting mer, då blir samma ord ett heretiskt uttalande. Då har vi inte längre Skriftens lära, utan Islams eller Jehovas Vittnens falska lära. Jesus är en människa, men samtidigt måste vi tro att Jesus är Gud (Joh. 1:1). Det finns mer än *en* biblisk lärosats att ta hänsyn till för att förstå vem han är.

Guds gammaltestamentliga folk fick befallning att inte arbeta på sabbatsdagen (2 Mos. 20:8-11). Detta uttalande är en biblisk sanning. Men det är inte hela Guds vilja om hur människan skulle uppföra sig på sabbatsdagen. Endast i ljuset av Guds bud att älska sin nästa kan förbudet mot arbete på sabbaten förstås rätt. Jesus framhåller att Gud inte skapade människan för att tjäna sabbatsdagen. Sabbatsdagen skapades för att tjäna människan (Mark. 2:27). Det var tillåtet för Jesu lärjungar att "skörda" tillräckligt med ax för att mätta sina hungriga magar på sabbatsdagen (Mark. 2:23-26). Det var tillåtet för Jesus att visa barmhärtighet och bota en man på sabbatsdagen (Mark. 3:4-5). Det var tillåtet att göra gott på sabbaten, även om det innebar

1 John Vieths är pastor i Calvary Lutheran Church, Dallas, Texas och ledamot i WELS' lärokommission (CICR), som bistår distriktspresidenterna inom Wisonsinsynoden. Detta föredrag hölls vid Lutherska Bekännelsekyrkans sommarmöte på Hjälmgården den 23-26 juli 2009.

arbete (Matt. 12:11-12). Det var till och med så att man syndade om man försummade att visa barmhärtighet mot sin medmänniska, även om det innebar arbete på sabbaten (Hos. 6:5-6; jfr Matt. 12:7f). För att på sabbatsdagen handla på ett sätt som behagade Gud fanns det mer än en princip att ta hänsyn till.

Gud vill att hans folk ska ge generöst till arbetet för hans rike och ge honom ”förstlingsfrukterna” av sin rikedom (Ords. 3:9; jfr 1 Kor. 16:2). Detta är en biblisk sanning. Men vår Herre väntar sig att vi ska göra mycket mer med den rikedom han ger oss. Han vill att vi ska sörja för våra släktingars behov, särskilt för vår närmaste familj (1 Tim. 5:8). Ett sätt att hedra våra föräldrar när de blir gamla är att sörja för deras materiella behov (Mark. 7:9-13). Om vi ger så mycket till Guds rike att vi inte längre kan ta hand om våra gamla föräldrar upphäver vi Guds bud för att hålla fast vid egna stadgar (Mark. 7:9). ”Ni upphäver Guds ord genom de stadgar som ni följer” (Mark. 7:13). Det är inte bara *en* biblisk lära som handlar om hur vi ska använda våra pengar och hur mycket vi ska avsätta för Gud genom att ge till kyrkan.

Gud vill att hans folk ska vara eniga: ni ska *”inte låta stridigheter förekomma bland er, utan vara fullkomligt enade i samma uppfattning och samma mening”* (1 Kor. 1:10). Han vill att vi ska ge akt på *”dem som vållar splittring och kan bli er till fall, i strid mot den lära som ni har fått undervisning i. Vänd er bort från dem”* (Rom. 16:17). Detta är bibliska sanningar. Men det finns mer än en eller två bibliska läror som vi behöver rätta oss efter för att kunna tillämpa dessa sanningar på ett sätt som behagar Gud och så att vi älskar och tjänar vår nästa. I det följande ska vi studera några av de bibliska principer som påverkar hur vi praktiserar kristen gemenskap.

1. Gud vill att de kristna ska vara enade i alla Bibelns läror

”I vår Herre Jesu Kristi namn uppmanar jag er, bröder, att alla vara eniga i det ni säger och inte låta stridigheter förekomma bland er, utan vara fullkomligt enade i samma uppfattning och samma mening” (1 Kor. 1:10).

Församlingen som Paulus grundat i staden Korint var en väldigt splittrad församling. Många av medlemmarna hade bildat egna partier kring orden från sina favoritlärare – män som Paulus, Petrus eller Apollos. Incest tolererades. Sex och äktenskap missförstods. Några medlemmar använde sin kristna frihet på ett kärlekslöst sätt. Andra drog sin frihet så långt att de trodde att de delvis kunde fortsätta delta i hedniska gudstjänster. Herrens nattvard missbrukades. Man såg sina andliga gåvor som tecken på personlig överlägsenhet och använde dem själviskt istället för att tjäna andra. Vissa förnekade till och med uppståndelsen från de döda. Man undrar hur församlingen kunnat undgå att helt upplösas.

Paulus hade en lösning. Han förmanade medlemmarna i denna församling att på nytt bekänna samma tro och samma lära, inte de många olika åsikter och felaktiga uppfattningar som vissa förespråkade. Han ville att de skulle vara så förenade i sin tro att alla hade samma sinne. Detta var enhet. Det skulle göra det möjligt för dem att arbeta tillsammans i kärlek. Än mer, det skulle ge stöd och styrka åt deras tro. I sexton kapitel går Paulus igenom Guds ords sanna lära i de frågor som delat dem. Sedan kunde de på nytt erkänna, praktisera och glädja sig åt sin enhet.

Paulus lösning var inte avsedd bara för en enda församling vid ett historiskt tillfälle. Den återspeglar Guds vilja för alla kristna i alla tider. Han vill att vi ska vara enade och det betyder att vi är enade i alla läror som vi tror på. Det innebär mer än en yttre lojalitet till en lång lista av bibliska fakta och andliga sanningar. Det är ett naturligt resultat av att vi delar en gemensam tro på Jesus som vår Frälsare.

Tron på Jesus Kristus förenar kristna. Eftersom tron skapar en ny relation mellan oss och Gud, skapar den också en ny relation mellan oss och andra kristna. I Romarbrevet 5 beskriver Paulus den nya relationen vi har med Gud genom tron på det här sättet: *”Då vi alltså har förklarats rättfärdiga av tro, har vi frid med Gud genom vår Herre Jesus Kristus. Genom honom har vi också tilltråde till den nåd som vi nu står i, och vi jublar i hoppet om Guds härlighet”* (v. 1-2).

Lägg märke till alla förändringar som Paulus beskriver. Vi har förklarats rättfärdiga. Gud betraktar oss inte längre som skyldiga till

våra synder. Det betyder att det är frid mellan oss och Gud. Vi behöver inte längre leva i fruktan för hans straff, och den vrede som han riktade mot sin egen Son på korset är inte längre riktad mot oss. Kristus har gett oss tillträde till Guds nåd som vi inte får uppdelad i bitar – lite för ett behov och lite för ett annat. Vi står i nåden. Vi lever hela tiden under Guds kärlek. Allt detta fyller oss med hopp inför framtiden. Varje troende äger dessa gåvor. Denna nåd från Gud har vi gemensamt.

Genom samma tro har vi samma nya status. Gud ger mer än syndernas förlåtelse och dessa gåvor. Han gör oss till medlemmar i sin egen familj. Paulus skrev till de kristna i Galatien:

”Alla är ni Guds barn genom tron på Kristus Jesus. Alla ni som har blivit döpta till Kristus har blivit iklädda Kristus. Här är inte jude eller grek, slav eller fri, man och kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus” (Gal. 3:26-28). Världen kan se oss på många olika sätt. Vi tillhör olika raser och nationaliteter. Vi har olika anseende och olika tjänster i samhället. Vi har olika kön. Men när Gud kallar oss till tro ser han oss alla på exakt samma sätt: som söner. I en mening ser Gud inte alls på oss längre. Vi ser likadana ut eftersom var och en av oss har täckts över av vår Frälsare och Ställföreträdare, hans egen Son Jesus Kristus. Gud ser Jesu fullkomliga liv och kärlek, inte våra syndiga liv. Gud ser oss övertäckta av sin Sons blod som renar oss från all synd. För vår himmelske Fader ser vi alla ut precis som Jesus. Detta, säger Paulus, gör oss till ett.

Men enheten i tron innebär ännu mer. Genom tron vet vi att Gud ser oss på ett nytt sätt, men tron skapar också förändringar inom oss. Samma Gud som förklarar oss rättfärdiga genom tron och som gör oss till sina söner genom tron, lever också inom oss genom tron. Jesus lovade sina lärjungar: *”Om någon älskar mig, håller han fast vid mitt ord, och min Fader ska älska honom, och vi ska komma till honom och ta vår boning hos honom”* (Joh. 14:23). Och Paulus bekräftar i Galaterbrevet 2:19-20 att det är precis vad Kristus har gjort: *”Jag är korsfäst med Kristus, och nu lever inte längre jag, utan Kristus lever i mig. Och det liv jag nu lever i min kropp, det lever jag i tron på Guds Son, som har älskat mig och utgivit sig för mig.”*

På samma sätt har den helige Ande gjort våra kroppar till sitt hem. *"Eller vet ni inte att er kropp är ett tempel åt den helige Ande, som bor i er och som ni har fått av Gud, och att ni inte tillhör er själva?"* (1 Kor. 6:19). Den Gud vi tror på har så nära förenat sig med oss att han bor i var och en av oss. Troende som är så förenade med Gud måste också vara förenade med varandra.

När tron tar emot dessa gåvor från Gud tar den emot dem helt och hållet. Gud ger oss inte en ofullständig andlig enhet. Han ger oss den fulla enheten. I sin översteprästliga förbön i Johannes 17 bad Jesus att hans lärjungar skulle vara ett på samma sätt som han är ett med Fadern. Han bad inte att de skulle *bli* ett. De *var* redan ett. Han bad att detta skulle fortsätta. Troende är andligen så fullkomligt förenade eftersom Gud genom tron har skapat i dem en ny människa, en ny ande. I Efesierbrevet 4:24 säger Paulus att den nya människan *"är skapad till likhet med Gud, i sann rättfärdighet och helighet"*. När Paulus i Kolosserbrevet beskriver den förändring som Gud har åstadkommit genom att ge oss en ny människa skriver han: *"Ni har ju klätt av er den gamla människan med hennes gärningar och klätt er i den nya människan, som förnyas till rätt kunskap och blir en avbild av sin Skapare"* (3:9-10). Den nya människan *"förnyas till rätt kunskap och blir en avbild av sin Skapare"*. Guds avbild som gick förlorad i syndafallet ges till oss igen genom tron. De som har Guds avbild är *"lika Gud, i sann rättfärdighet och helighet"*. I hjärta och sinne finner de sig vara i fullständig harmoni med Gud. Det förnyade hjärtat önskar endast det Gud önskar, älskar endast det Gud älskar och hatar allt som Gud hatar. Denna trons nya människa instämmer i allt som Gud har uppenbarat. De som genom tron har förenats med Gud i en sådan fullkomlig harmoni och överensstämmelse, är samtidigt fullkomligt förenade med varandra. De har vad Paulus önskade att de kristna i Korint skulle ha: ett sinne.

Den andliga enhet Gud har skapat genom att föra oss till tro är dold i hjärtana på dem som tror. Eftersom tron bor i hjärtat kan den inte ses av någon utom av Gud själv. Men tron nöjer sig inte med att förbli dold. Den ger bevis på att den finns genom ord och handlingar. Tron avlägger en bekännelse. Jesus sa till sina lärjungar: *"Vad hjärtat*

är fullt av, det talar munnen” (Matt. 12:34). Paulus skrev på liknande sätt när han citerade Psalm 116 och förklarade varför han kände sig tvingad att förkunna sin tro: *”Men då vi har samma trons ande som i skriftordet: Jag tror, därför talar jag, så tror också vi, och därför talar vi”* (2 Kor. 4:13). Genom den trosbekännelse vi avger kan kristna känna igen varandra. Nu har vi bevis på att en annan människa litar på Jesus för sin frälsning. Ja mer än det, nu har vi bevis på att Gud har återställt sin bild i en annan människa, en annan människa som instämmer i allt som Gud har uppenbarat, en annan människa som vi är lika ett med som Jesus är ett med sin Fader. Gud vill att vår tro och varje annan troendes tro ska uttrycka överensstämmelse med allt som han har uppenbarat för oss, eftersom det kännetecknar den nya människan som han har gett oss. Guds vilja att kristna ska vara enade i alla Skriftens läror är mer än ett mål eller en önskan. Det är en andlig verklighet som han skapade när han planterade tron i våra hjärtan. Det är vad sann tro bekänner när den får möjlighet att komma till uttryck.

2. Gud vill att vi erkänner vår och den fallna världens synd och ofullkomlighet. Det innebär att det är omöjligt att nå fullkomlighet inom något område av det kristna livet. Det innebär inte att vi kan förändra Guds fullkomliga normer

”Ty jag vet att i mig, det vill säga i mitt kött, bor inte något gott. Viljan finns hos mig, men att göra det goda förmår jag inte. Ja, det goda som jag vill gör jag inte, men det onda som jag inte vill, det gör jag” (Rom. 7:18-19).

Paulus hade en större strid än den med upproriska församlingsmedlemmar och lömska falska lärare. Varje dag måste han kämpa mot sitt eget syndiga kött. Ofta såg det ut som om kampen inte gick särskilt bra. Paulus märkte att han föll i synd om och om igen. Det var inte en ung och omogen Paulus som talade. Paulus beskriver inte sitt tillstånd innan han blev troende. Här beskriver han den normala er-

farenheten hos dem som tror på Jesus. Vårt syndiga kött gör det svårt för oss att tro och göra det Jesus vill.

Paulus problem var inte unikt för Paulus. Skriften är full med påminnelser om att alla människor, inklusive de kristna, fortsätter att synda varje dag tills de dör. Aposteln Johannes varnar för faran att hävda att vi inte har någon synd: *"Om vi säger att vi inte har synd, bedrar vi oss själva och sanningen finns inte i oss"* (1 Joh. 1:8). Gamla testamentets författare erkände också detta faktum. Författaren till Predikaren skriver: *"Det finns ingen rättfärdig människa på jorden som gör gott och aldrig syndar"* (Pred. 7:21).

Problemet är större än att man fortsätter synda då och då. Vi är så smittade av vår medfödda synd att den fördärvar allt vi gör. Konkordieformeln säger i Epitomé I, 8: Det är "ett så djupt fördärv i den mänskliga naturen, att ingenting friskt och ofördärvt blivit kvar i människans kropp och själ samt i hennes inre och yttre krafter (Rom. 3:10-12)". Profeten Jesaja lär oss att till och med det goda vi gör är fläckat av synd: *"Vi är alla orena, alla våra rättfärdiga gärningar är som en smutsig klädsel"* (64:6). Detta ledde Luther till slutsatsen: "Mänsklig helighet förtjänar inte något annat än vrede och fördömmelse" (Stora Katekesen, Femte budet, 198).

Därför är det omöjligt att bli fullkomlig inom något område av det kristna livet. Vi syndar i allt vi gör. Men det är inte en ursäkt som tillåter oss att synda fritt. Det ger oss inte tillåtelse att ignorera synd eller falsk tro. Det ger oss inte heller förevändning att ändra på Guds fullkomliga normer. Jesus varnade i Bergspredikan: *"Amen, jag säger er: Innan himmel och jord förgår, ska inte en enda bokstav, inte en prick i lagen förgå, förrän allt har skett. Den som därför upphäver ett av dessa minsta bud och lär människorna så, han ska kallas den minste i himmelriket"* (Matt. 5:18-19). Och när Jesus befäller oss att älska våra fiender säger han: *"Var alltså fullkomliga, såsom er Fader i himlen är fullkomlig"* (Matt. 5:48). Guds normer får inte förändras, även om det är omöjligt för oss att uppfylla dem så länge vi lever på denna jord.

Vad innebär då detta för vår kristna gemenskap? Den andliga enhet som skapats i våra hjärtan genom tron förblir oskadd trots våra

synder. Den är Guds verk. Men det yttre uttrycket för denna enhet – det vi säger att vi tror och hur vi lever våra liv – innebär mänskliga ansträngningar. Här kastar den gamle Adam en skugga över vår kristna enhet. Varje synd vi begår gör vår enhet svårare att känna igen. Vår syndiga natur förvirrar också vår förståelse av Guds ord och löften. Den skapar tvivel i våra sinnen när det gäller Guds sanning och kan till och med få oss att förneka vissa sanningar. Ibland kan det handla om svaghet eller okunskap som vi kämpar mot. Men det syndiga köttet kan också få oss att upproriskt förkasta Guds ord så att tron förstörs. Som en följd av denna kamp mot det syndiga köttet blir våra synliga uttryck för enhet aldrig fullkomliga så länge vi lever i denna värld. Vi bekänner inte sanningen och lever inte våra liv på ett sätt som fullkomligt överensstämmer med Guds ord. Detta fick den lutherska kyrkofadern C.F.W. Walther att notera: ”Den stridande kyrkan måste verkligen sikta mot och sträva efter fullständig enhet i tro och lära, men den kommer aldrig att uppnå en högre grad av enhet än en fundamental enhet.”²

Vad menar vi när vi beskriver vårt yttre uttryck för kristen enhet som en fundamental enhet snarare än en fullständig enhet? Vissa har sagt att det betyder att vi kan nå enhet i de fundamentala bibliska lärorna om synd och nåd, tro och frälsning, men att det inte är nödvändigt att enas i andra läror som inte direkt rör vår frälsning, t.ex. Bibelns undervisning om änglarna. En sådan förståelse stämmer varken med Skriften eller med Walthers andra uttalanden om kristen enhet.

J.P. Meyer ger oss en riktig förklaring av vad fundamental enhet är när han skriver:

”De som utan några reservationer underordnar sig Guds ord har fundamental enighet. När Guds ord har talat i någon fråga är frågan avgjord. Det kan finnas saker som vissa personer ännu inte har funnit när de studerat Bibeln; det kan finnas saker som de vant sig vid att formulera på ett bristfälligt sätt; men vad bristen än handlar om

2 Tes V i “Theses on Open Questions”, citerad i *Doctrinal Statements of the WELS* (Milwaukee: Northwestern Publishing House, 1997), s. 35.

är de villiga att acceptera Bibelns lära. Där detta är fallet finns det fundamental enighet... En fundamental enighet är allt kyrkan kan hoppas att uppnå här på jorden. Vi är inte alla lika begåvade; den ene kan ha en mycket klarare och en mycket mer omfattande insikt i Guds läror än den andre. Vi strävar alla efter att dagligen växa i förståelse... Men trots alla sådana olikheter - där det finns en ovillkorlig villighet att höra vad Gud säger i sitt Ord, där finns en fundamental enighet.”³

Därför kommer de synliga kyrkorna alltid att få kämpa för en enhet som är allt annat än fullkomlig. Detta borde inte överraska oss när vi ser vilken splittring och oenighet som fanns i urkyrkan, t.ex. den tidigare nämnda splittringen i Korint eller de falska föreställningar Paulus måste ta itu med i sina brev till galaterna och tessalonikerna. Samtidigt ger detta oss inte rätt att acceptera och godkänna oenighet. ”Den stridande kyrkan måste verkligen sikta mot och sträva efter fullständig enhet i tro och lära”, precis som apostlarna gjorde när de skrev för att korrigera och avlägsna de många falska föreställningar som uppstod i urkyrkan. Men som med allt annat som Gud befäller oss hindrar synden oss också inom vår egen kyrka att uppnå detta fullkomligt. Professor August Piepers iakttagelser angående Wisconsinssynoden 1923 är fortfarande tillämpbara på WELS och alla dess systerkyrkor i den konfessionella evangelisk-lutherska konferensen (KELK):

”Vi har lidit mycket av brist på enhet och målmedvetenhet, av kyrkliga intriger och kraftlöshet i våra ansträngningar – till stor skada för kyrkan. Vi har till denna dag inte besegrat dessa onda ting. Men en början har gjorts för att råda bot på detta. Om vi bara undviker att förlora ett evangeliskt sinnelag, om vi bara undviker att arbeta mekaniskt i vår tjänst, om vi bara lever flitigt i Guds ord, då måste boten på detta onda bli följden. Det kommer förstås aldrig att finnas en felfri kyrka på denna jord.”⁴

3 J. P. Meyer, “Unionism” i *Essays on Church Fellowship*, red. av Curtis Jahn (Miwaukee: Northwestern Publishing House, 1996), s. 63-64.

4 August Pieper, “Anniversary Reflections III” i *Wisconsin Lutheran Quarterly*, vol. 84: 3 (1987), s. 200.

Vi bör lägga märke till att vi inte säger oss tro att de Lutherska Bekännelseskriterierna innehåller falsk lära, eller att det finns problem i läromässiga uttalanden från WELS, LBK eller någon av våra systerkyrkor. Men precis som enskilda kristna i våra kyrkor misslyckas med att fullkomligt förstå, bekänna och leva enligt Skriftens läror, så misslyckas de kristna som hör till våra kyrkor att fullkomligt förstå, bekänna och leva enligt vår kyrkas bekännelse dokument som grundar sig på Skriften. Våra synliga uttryck för tro och enhet saknar fullkomlighet.

3. Gud vill att kristna hjälper sina svaga bröder och systrar, även om de har brister eller fel i sin förståelse av Guds ord

”Den som är svag i tron ska ni ta emot utan att sätta er till doms över hans betänkligheter” (Rom. 14:1).

Mat var ofta ett problem för de första kristna. Under nästan 1500 år hade Gud befallt judarna att aldrig ha viss mat på menyn – t.ex. fläsk, hummer, musslor eller räkor. Jesu ankomst förändrade allt detta. Grunden för matreglerna fanns inte mer i och med Jesu verksamhet. De hade fullgjort sin uppgift att göra judarna till ett särskilt och heligt folk, avskilt som Guds eget. Nu hade Gud tagit bort restriktionerna. Paulus förklarade för kolosserna att denna frihet var en följd av Kristi död på korset. Där upphävde Gud dessa skrivna regler. Paulus sammanfattar: *”Låt därför ingen döma er för vad ni äter och dricker eller i fråga om högtid eller nymånad eller sabbat”* (Kol. 2:16).

Friheten att äta vad man vill var en del av den frihet Gud ger oss i evangeliet. Tyvärr förstod inte alla detta så bra. De kände till läran om den kristna friheten, men en del fick kämpa med tillämpningen. Det var svårt för dem att känna frid i samvetet när det gällde att äta mat som varit förbjuden så länge. I vers 3 i Romarbrevets 14:e kapitel berättar Paulus att de var frestade att känna misstänksamhet mot dem som praktiserade sin frihet att äta all mat och de fördömde också dem som åt. De var svaga i tron. Det betyder inte att deras tro saknade styrka. De var inte i omedelbar fara att förlora sin tro

på Kristus som sin Frälsare. Det var snarare så att deras tro saknade visshet i en specifik lära.

Paulus säger till dem som är starka i tron, de som har en bättre förståelse av denna lära: *”Ta emot den som är svag.”* Svaghet i tron är inte i sig skäl till att avvisa den som har en svaghet eller att bryta med honom. Svaghet fordrar mer än tolerans. Svaghet fordrar att de starka innesluter de svaga i sin gemenskap och vidtar åtgärder för att dra den andra personen närmare. Det fordrar av de starka att de gör vad de kan för att tjäna och styrka tron hos sina svagare vänner.

Detta var Jesus och apostlarnas konsekventa handlande genom hela Nya testamentet. De tolv lärjungarna var fulla av falska uppfattningar när de började följa Jesus. De förstod inte Guds rikes andliga natur och vad det betydde att leva som tjänare (Matt. 20:20-28). De förstod inte vilket värde Gud gav de små barnen (Matt. 19:13-15). Inte heller förstod de att Jesus måste lida och dö för att frälsa oss (Matt. 16:21-23). Jesus svarade inte med att bryta sin gemenskap med dem. Men han tolererade inte deras falska trosföreställningar eller godkände dem. Istället tog han sig an sina lärjungars svaga tro genom att bevara dem i sin nära gemenskap och tålmodigt korrigerade deras falska uppfattningar. Vissa av dessa falska trosuppfattningar, som uppfattningen att han hade kommit för att upprätta ett jordiskt rike, måste korrigeras många gånger under de tre år han tillbringade med dem. De frågade honom till och med om detta samma dag som han for upp till himlen.

Paulus slutade inte uttrycka gemenskap med medlemmarna i församlingarna han tjänade när de antog falska läror, i alla fall inte genast. Ta till exempel församlingarna i Galatien. Många kristna i dessa kyrkor hade förletts när det gällde själva kärnan i evangeliet. Falska lärare hade fått dem att tro att det inte räckte med att tro på Jesus för att blir frälst. Frälsningen berodde till en del på mänskliga gärningar. Det var nödvändigt att hålla Gamla testamentets lag om omskärelse för att bli frälst. Paulus varnar för allvaret i detta fel: *”Ni har kommit bort ifrån Kristus, ni som försöker bli rättfärdiga genom lagen. Ni har fallit ur nåden”* (Gal. 5:4).

Hör samtidigt hur varmt Paulus skriver till dessa människor. I de följande verserna i Galaterbrevet tilltalar han dem som bröder, människor som fortfarande vill följa Guds ord, människor som fortfarande står på hans sida, människor som fortfarande är förenade i tro och kärlek, människor som inte tillhör samma kategori som de som har förvillat dem. De är bröder vilkas tro är i fara, men de är fortfarande bröder. Gemenskapen kan vara i fara, men den är ännu inte bruten, trots deras falska uppfattningar. *"Ni började bra. Vem har nu hindrat er, så att ni inte längre lyder sanningen? Till det har ni inte blivit övertalade av honom som kallade er. Lite surdeg syrar hela degen. Jag för min del litat i Herren på att ni inte ska vara av annan mening. Men den som skapar förvirring bland er ska få sin dom, vem han än är. Bröder, om jag fortfarande predikade omskärelse, varför skulle jag då bli förföljd? Då vore korsets anstöt borta. De som uppviglar er borde gå och stympa sig. Ni är kallade till frihet, bröder. Använd bara inte friheten så att den onda naturen får något tillfälle, utan tjäna varandra i kärlek"* (Gal. 5:7-13).

Av samma skäl som Gud vill att vi ska uppsöka de förlorade, vill han att vi ska praktisera gemenskap med bröder och systrar som har en svag tro i vissa stycken. Målet är alltid att vinna dem, att föra dem till sanningen, att stärka deras tro som medlemmar i Guds rike. Det är just när de är svaga som de behöver vår kärlek mest. Jesus påpekade detta för fariseerna som kritiserade honom för att äta med tullindrivare och syndare. *"Det är inte de friska som behöver läkare utan de sjuka. Gå och lär er vad detta ord betyder: Jag vill se barmhärtighet, inte offer. Ty jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga, utan syndare"* (Matt. 9:12-13).

Vårt mål kan inte vara att godkänna deras falska läror eller bortse från deras svaghet. Istället för att bota de sjuka skulle detta göra deras sjukdom permanent. Det är inte kristen kärlek. Att uttrycka vår kristna gemenskap genom att be och studera Guds ord tillsammans är ett verktyg för att göra en sjuk tro frisk och vända ett hjärta som förletts genom falsk lära tillbaka till sanningen.

4. Gud vill att kristna ska undvika falska lärare

”Jag uppmanar er, bröder, att ge akt på dem som vållar splittring och kan bli er till fall, i strid mot den lära som ni har fått undervisning i. Vänd er bort från dem” (Rom. 16:17).

Alltifrån begynnelsen har Guds folk levt i fara att bli vilsefört av lögner. Adam och Eva skapades till Guds avbild. I begynnelsen behövde de inte kämpa mot ett syndigt kött. De var helt heliga och oskyldiga. Trots deras fullkomlighet kunde djävulen bedra dem. Han övertygade dem om att Guds *Ord* inte var sant. De skulle inte alls dö om de åt av den förbjudna frukten. Han övertygade dem om att Guds *kärlek* inte var sann. Herren beskyddade dem inte när han befallde dem att undvika det förbjudna trädet, utan han missunnade dem en högre kunskap, en möjlighet att bli som Gud själv. Adam och Eva trodde denna lögn och slutade lita på Gud, och följderna blev katastrofala. De var inte längre förenade med sin Herre i tro och kärlek. Deras förtroendet hade ersatts av fruktan och de sprang och gömde sig för honom när han kom och letade efter dem. Deras kärlek ersattes av motvilja. Adam anklagade Gud för att ha gett honom en fru och fört in synd i hans liv. De var inte längre förenade med varandra i förtroende och kärlek. Deras enhet hade ersatts av oenighet, de skämdes när de såg på varandra och de anklagade varandra för sitt misslyckande. Och värst av allt, de hade dragit död och helvete över sig själva och över miljarder människor som skulle komma efter dem. Lögner och falsk lära förstör tron och enheten som Gud ger sitt folk.

Paulus fruktade att de människor som hade trott hans evangelium skulle förledas på samma sätt. I sitt andra brev till korintierna varnar han dem: *”Men jag är rädd för att liksom ormen med sin list bedrog Eva, så ska också era sinnen fördärvas och vändas bort från den uppriktiga och rena troheten mot Kristus. Ty om någon kommer till er och predikar en annan Jesus än den vi har predikat, eller om ni tar emot en främmande ande eller ett främmande evangelium som ni tidigare inte tagit emot, då fördrar ni det bara alltför väl”* (2 Kor. 11:3-4). Paulus spekulerade inte om en tänkbar möjlighet. Församlingen i Korint hade smittats av många falska läror. Samma sak kunde sägas om många av de andra

församlingarna som han hade grundat. De falska lärorna var inte desamma överallt. De motsade Guds sanning på många olika sätt. Men alla hade en liknande effekt. De vände människor bort från att lita på Gud, till en annan Jesus, en annan ande, ett annat evangelium, och de söndrade de kristna.

Det borde inte förvåna oss att Jesus beskriver falska lärare på följande sätt: *"Akta er för de falska profeterna, som kommer till er klädda som får men i sitt inre är rovlystna vargar"* (Matt. 7:15).

Falska lärare kommer till oss i "fårakläder". De verkar milda och vänliga. De hävdar att de vill vårt bästa. Det är så djävulen kom till Adam och Eva i Edens lustgård. Han kom som en "vän". Det han sa lät som om han bara försökte hjälpa dem och ge dem något mer och bättre än vad de redan hade. Men synden och döden var inte bättre än vad de redan hade. Han var en rovlysten varg som slukade deras andliga liv. Det är inte säkert att alla falska profeter kommer att vara oärliga bedragare som försöker dölja sin sanna natur med avsikt att skada istället för att hjälpa. Alla vargar kanske inte inser att de är vargar, men det förändrar inte det faktum att de är vargar. Och i vilket fall är fåren i livsfara.

Paulus ord i Romarbrevets 16:e kapitel visar hur vi ska skydda oss själva och andra. Om vi tolererar den falske läraren kan hans falska läror få också oss att snava och förlora vår tro. Paulus kan bara rekommendera ett sätt att handla: *"Vänd er bort från dem."*

Men vad innebär det att vända sig bort från falska lärare? Faran gäller inte våra kroppar utan våra själar. Därför handlar det inte om att hålla ett fysiskt avstånd från den falske läraren. Vi måste hålla ett andligt avstånd från honom. Vanligtvis betyder det ingenting om vi arbetar nära varandra i samma firma, om vi spelar i samma lag, om vi är aktiva i samma politiska parti, om vi tillbringar tid tillsammans och tycker om samma hobby. Dessa saker rör inte själen, i alla fall inte direkt. Det avgörande är hur vår tro får näring och hur vi tjänar i Guds rike. Vi vill självklart inte ha den falske läraren som vår lärare. Att vända sig bort från honom betyder också att vi inte firar nattvard med honom, ber med honom, går med i hans kyrka, stöder hans församling och arbete med våra pengar, eller gör något annat som

kan tyda på att vi stöder hans falska lära eller utsätter oss för faran att påverkas av den. Att följa Guds vilja genom att undvika falska lärare skyddar inte bara oss och andra, utan det kan också hjälpa den falske läraren att se sin villfarelse och omvända sig från den.

I sina föreläsningar över Romarbrevet gav professor Becker en tillämpning av de två sista principerna vi undersökt – att hjälpa en svag broder och att undvika falska lärare. Han sa:

“I min andra församling fanns en väldigt fin man. Jag brukade åka och fiska med honom, men vi fick aldrig någonting eftersom det inte finns någon fisk i Iowa. Så när vi åkte för att fiska satt vi på stranden och pratade religion. Han var en begåvad söndagsskollärare. En dag när vi satt där sa han: ‘Jag har mina tvivel om de sex skapelsedagarna. Jag skulle aldrig säga det på ett församlingsmöte. Jag skulle aldrig lära barnen i söndagsskolan det. Men jag är helt enkelt osäker.’ Jag försökte hjälpa honom. Jag tror inte att jag någonsin lyckades övertyga honom, men så länge han håller det för sig själv, så länge han inte sprider det i församlingen, så länge han själv är väldigt tveksam och osäker, så försöker vi hjälpa honom. Vi kastar inte ut honom från församlingen. Men om han skulle ställa sig upp och säga: ‘Pastorn har helt fel när han säger att universum skapades på sex dagar. Alla som känner till något om vetenskap vet att Bibeln inte har rätt på denna punkt’, så skulle jag säga: ‘Nu är du inte längre en svag kristen. Nu har du blivit en falsk lärare, stark i en felaktig tro, och det kan vi inte tolerera.’”⁵

5. Gud vill att vi prövar och bedömer en kristens trosbekännelse för att avgöra om vi kan praktisera gemenskap

“Mina älskade, tro inte alla andar utan pröva andarna om de kommer från Gud. Ty många falska profeter har gått ut i världen” (1 Joh. 4:1).

Är jag förenad i tron med personen framför mig eller inte? Om denne person säger eller gör saker som ger mig anledning att undra över

5 Siegbert Becker, *A Transcript of Dr. S. Becker's Lectures on Romans*, utskrivet av Gerhold Lemke (Mequon, Wisconsin: Wisconsin Lutheran Seminary Press, 1992), s. 108.

hans tro, är han då en svag broder som Gud vill att jag ska ta emot eller en aktiv förespråkare för falsk lära som Herren vill att jag ska undvika? Hur ska jag tillämpa principerna vi har studerat på de människor jag möter i vardagen? För att kunna tillämpa dessa principer måste vi veta hur man bäst prövar och bedömer en kristen trosbekännelse.

Som vi redan påpekat kan vi inte se den tro i hjärtat som faktiskt förenar oss. Allt vi kan se är ord och handlingar som tron verkar i en människas liv. Sann tro litar på allt Gud har uppenbarat i sitt ord. Herren vill att vår tro uttrycker sig i full enighet med allt han säger och vill. Vår tro gör detta. Den uttrycker enighet med Gud och söker sig till andra som också gör det. Den gläder sig när den finner andra som bekänner samma tro. Vår synliga eller hörbara enighet med allt Gud har uppenbarat i sitt ord är för oss den rätta grunden för att erkänna vår kristna enhet och praktisera gemenskap med varandra.

Ett sätt att visa sin kristna tro är att förena sig med andra kristna för att tillsammans fira gudstjänst och tjäna Gud. I sitt tredje brev berömmar aposteln Johannes dem som gör just detta: *"Ålskade broder, du visar dig trofast i allt vad du gör för bröderna, också för dem som är främlingar. Inför församlingen har de vittnat om din kärlek. Och du gör väl när du på ett sätt som är Gud värdigt utrustar dem för deras fortsatta färd. Det är ju för Namnets skull de har gått ut, och de har inte tagit emot något av hedningarna. Därför är det vår plikt att sörja för sådana, så att vi kan arbeta tillsammans för sanningen"* (3 Joh. 1:5-8). Bröderna som Johannes talar om är resande missionärer. De spred samma tro på Jesus som de människor Johannes skrev till. Johannes säger att vi har en skyldighet att arbeta tillsammans med sådana människor för sanningen.

Vi ser att medlemmarna i församlingen i Jerusalem var mycket ivriga att utöva sin tro tillsammans. Lukas beskriver hur de levde tillsammans kort efter Pingstdagen: *"De höll troget fast vid apostlarnas lära och gemenskapen, vid brödsbrytelsen och bönerna. Och fruktan kom över alla, och många under och tecken gjordes genom apostlarna. Alla troende var tillsammans och hade allting gemensamt. De sålde sina egendomar och allt vad de ägde och delade ut till alla, efter vad var och*

en behövde. Varje dag var de endräktigt tillsammans i templet, och i hemmen bröt de bröd och höll måltid med varandra i jublande, innerlig glädje. De prisade Gud och var omtyckta av allt folket. Och Herren ökade var dag skaran med dem som blev frälsta” (Apg. 2:42-47). Vi får inte intrycket av att dessa människor bara följde en lista med regler. Deras tro hade förändrat dem och tron förenat dem. De visade sin tro genom att samlas för att höra Guds ord, be tillsammans, sörja för varandras behov och glädja sig över varandras sällskap. De firade gudstjänst och tjänade tillsammans som medlemmar i församlingen i Jerusalem.

Ett sätt som människor fortfarande visar sin tro på är att bli medlemmar i en kyrka där de kan tillbe och arbeta tillsammans med andra troende. Men inte alla kristna kyrkor tror och lär samma sak. Under det första århundradet fanns det inte skilda kristna samfund med olika trosbekännelser. Idag finns det mer än 30 000 kristna samfund världen över enligt vissa uppskattningar. Att gå med i en kristen kyrka är ett sätt att säga: ”Jag tror på samma saker som dessa människor och denna kyrka.” Vi kan säga att det är en bekännelsehandling. I viss utsträckning är allt vi säger och gör en ”bekännelsehandling”. Det vittnar om tron inom oss. När människor går med i en kyrka som lär och tror falska läror kan detta vittna om att de har förkastat en del av Guds ords sanning. De stöder och förespråkar falsk lära. Vi ser ingen kristen enhet i tron och vi följer Guds befallning att undvika dem. Vi utövar inte kyrkogemenskap med dem.

Samtidigt såg vi tidigare att vårt syndiga kött leder också kristna att tro, säga och göra saker som motsäger deras verkliga tro. Detta är sant om var och en av oss. Du och jag är inte immuna. Varje synd vi begår skulle ödelägga vår enhet med Gud och hans folk om inte Herren förde oss till omvändelse och till att ta emot hans nådiga förlåtelse. Ibland är vi inte ens medvetna om våra synder. Som psalmisten ber vi: *”Vem märker själv hur ofta han felar? Förlåt mig mina hemliga brister”* (Ps. 19:13). Med dessa ord visar kung David att han skulle ha bekänt dessa ”hemliga brister” och omvänt sig från dem om han hade känt till dem. Han fortsatte att leva i sann omvändelse och tro fastän han omedvetet motsade Guds ord i sitt liv.

När kristna går med i en kyrka som bekänner sig till falsk lära kan det ibland bero på ”hemliga brister”. De kanske inte har fått tillräcklig information om de läror som den kyrka de anslutit sig till förkunnar. De kanske har fått väldigt lite undervisning i Bibeln. De är enkla troende med en enkel tro på Jesus som sin Frälsare. De kan ha fått lite eller ingen undervisning alls i vissa bibliska läror – som t.ex. Guds befallning att undvika falska lärare eller att det är en bekännelsehandling när man ansluter till en kyrka. Om allt vi vet om en kristens bekännelse är hans kyrkotillhörighet, t.ex. ”jag är en metodist”, så accepterar vi det som ett ärligt vittnesbörd om hans tro. Vi skulle *inte* praktisera kristen gemenskap med en person på den grunden. Men när vi bättre lär känna personen i fråga och hör hans verkliga trosbekännelse som kommer från hans egen mun, kan vi upptäcka att hans kyrkotillhörighet handlar mer om en ”hemlig brist”. Erfarenheten säger oss att sådana fall inte är ovanliga. Baserat på deras egen personliga trosbekännelse kan vi finna att de mycket väl stämmer in på den beskrivning som J.P. Meyer tidigare gav oss av ”fundamental enhet”, trots deras kyrkotillhörighet:

”De som utan några reservationer underordnar sig Guds ord har fundamental enighet. När Guds ord har talat i någon fråga är frågan avgjord. Det kan finnas saker som vissa personer ännu inte har funnit när de studerat Bibeln; det kan finnas saker som de vant sig vid att formulera på ett bristfälligt sätt; men vad bristen än handlar om är de villiga att acceptera Bibelns lära.”

Under sådana omständigheter kan vi erkänna en person som en svag broder som Paulus säger att vi ska ta emot (Rom. 14:1). Kristna uttryck för gemenskap som gemensam bön kan vara lämpliga. Kristen kärlek tillåter oss inte att blunda för deras ”hemliga brister” och låta dem fortsätta leva i dem. Istället vill vi hjälpa dem att få bättre undervisning. Vi vill tålmodigt hjälpa dem att se hur deras kyrkotillhörighet eller falska uppfattningar motsäger Guds ord och leda dem rätt i dessa frågor.

Kanske märker vi en spänning här. Om vi praktiserar kristen gemenskap med en svag broder som tillhör ett annat samfund, kommer inte det att förvirra andra? Om vi vägrar kristen gemenskap med den

svage brodern som tillhör ett annat samfund, kommer inte det att förvirra honom? Med tanke på denna spänning ska vi studera en annan princip som påverkar vårt praktiserande av gemenskap.

6. Gud vill att kristna ska ge en klar trosbekännelse

”Och om en trumpet ger en otydlig signal, vem gör sig då redo till strid?” (1 Kor. 14:8).

Många av medlemmarna i församlingen i Korint fascinerades av de andliga krafter som den helige Ande gav för tjänsten i Guds rike. Framförallt la de för stor betoning på förmågan att tala i tungor. De missbrukade denna gåva för att dra uppmärksamhet till sig själva. De gjorde sig märkvärdiga med den i de offentliga gudstjänsterna, där den bara orsakade förvirring. Den hindrade människor att förstå det budskap som talades. Och om budskapet inte kunde förstås, kunde det inte bli till nytta för deras tro. Paulus illustrerar sitt bekymmer med en bild från dåtidens krigföring. På slagfältet ljöd trumpeterna med olika signaler för att få soldaterna att utföra olika saker. Om signalen inte var tydlig, visste inte soldaterna vad de skulle göra. Likaså, om de som hör Guds ord inte kan förstå det eftersom orden är uttalade på ett språk de inte kan förstå, kommer de inte att veta vad de ska tro eller göra. Gud vill att hans budskap predikas på ett klart språk så att alla kan förstå.

Det är inte bara den kristnes ord som förmedlar ett budskap. Hans handlingar gör det också. Gud vill att också våra handlingar ska förmedla ett tydligt budskap. Det vi gör påverkar vad människor tror om Gud. Det är därför Luther varnar i sin förklaring till den första bönen i Fader Vår, ”Helgat varde ditt namn”:

Guds namn hålls heligt när ”Guds ord lärs rent och klart och när vi som Guds barn lever efter det. Hjälp oss med detta, käre himmelske Fader! Men den som lär och lever annorlunda än Guds ord lär, han vanärar Guds namn bland oss. Bevara oss därifrån, himmelske Fader!”

Detta är tillämpligt på vårt praktiserande av gemenskap liksom på

varje annat område av det kristna livet. Vi vill att vår praxis ska vara så tydlig som möjligt så att Guds folk verkligen har nytta av sin enhet och så att de som behöver varnas förstår vår varning.

Vissa situationer kan göra detta svårt. Vad gör vi om vi har kommit fram till att en kristen som inte tillhör en kyrka inom vår gemenskap verkligen är en svag broder eller syster som delar vår tro? Genom att ha gemenskap med honom önskar vi uppmuntra denna tro. Men vi vill inte att andra kristna ska dra slutsatsen att vi har tagit tillbaka våra invändningar mot den falska läran i hans eller hennes kyrka. Vi vill att vårt budskap ska förbli klart.

Detta är anledningen till att vi skiljer mellan vårt offentliga och vårt privata utövande i sådana fall. Så länge en svag broder eller syster behåller sitt medlemskap i en heterodox kyrka praktiserar vi inte vår gemenskap i offentliga sammanhang. Vi kan inte tillåta att sådana personer får en ledande funktion i våra gudstjänster eller i andra offentliga samlingar i vår kyrka. Vi kan inte inbjuda dem till vårt nattvardsbord. De är naturligtvis som alla andra välkomna att delta i våra gudstjänster. Om vi skulle besöka deras kyrka vill vi inte skapa det intrycket att vi är i gemenskap med den kyrkan genom vårt deltagande i gudstjänsten. Vi vill inte sända signaler till andra att vi har ändrat vår bibliska lära.

I privata sammanhang, i hemmet eller i någon mindre samling där alla förstår situationen, är det osannolikt att vi skulle skapa förvirring. Där kan vi glädjas åt våra uttryck för gemenskap när vi uppmuntrar varandra i tron, även om den andre personen tillhör en annan kyrka för tillfället.

Är det legitimt att skilja mellan privat och offentlig praxis? Innebär inte denna skillnad att vi skiljer mellan olika ”gemenskapsnivåer” (levels of fellowship), en praxis som antagits av vissa lutheraner i ett försök att rättfärdiga en syndig och falsk union där det inte finns en sann enhet? Nej, vi praktiserar inte nivåer i gemenskapen. Vi tror inte att Gud har inrättat olika måttstockar för enighet när vi praktiserar vår enhet på olika sätt. Han tillåter inte att vi är mindre eniga om vi vill be tillsammans och kräver större enighet om vi vill fira nattvard tillsammans. Antingen har man full gemenskap eller ingen alls. När

vi praktiserar gemenskap med en svag broder som ännu inte lämnat sin heterodoxa kyrka, erkänner vi full enhet och full gemenskap mellan oss. Vi tror att vi är ett i tron. Vi inser att det finns en svaghet i uttrycket för denna tro, men den svagheten är inte en följd av ett förhärdat och medvetet förkastande av någon biblisk lära. Den svaga brodern eller systemen får fortfarande undervisning och tar emot tillrättavisningar. Vi begränsar vårt praktiserande av denna fulla gemenskap till privata sammanhang till dess att personen har lämnat sin heterodoxa kyrka. Då kommer vi inte att förvirra andra som kanske skulle dra slutsatsen att vi har tagit tillbaka våra invändningar mot de falska lärorna i den heterodoxa kyrkan.

7. Gud vill att vi skiljer mellan princip och tillämpning

”Paulus kom också till Derbe och Lystra. Där fanns en lärjunge som hette Timoteus. Han var son till en troende judinna, och hans far var grek. Bröderna i Lystra och Ikonium talade väl om Timoteus. Eftersom Paulus ville ha honom med på resan, tog han och omskar honom av hänsyn till judarna i de trakterna, ty alla kände till att hans far var grek” (Apg. 16:1-3).

”Fjorton år senare för jag åter upp till Jerusalem, nu tillsammans med Barnabas. Också Titus tog jag med mig. Jag för dit på grund av en uppenbarelse och lade fram - enskilt, för de ansedda - det evangelium jag predikar bland hedningarna. Det var väl inte så att jag sprang eller hade sprungit förgäves? Men inte ens min följeslagare Titus som är grek, blev tvingad att låta omskära sig” (Gal. 2:1-3).

Guds ord förändras inte. Principerna vi lär oss från Ordet förblir alltid desamma, generation för generation. Aposteln Petrus citerar Jesaja angående denna sanning: *”Ty allt kött är som gräset och all dess härlighet som blomman i gräset. Gräset vissnar bort och blomman faller av, men Herrens ord förblir i evighet. Det är detta ord som har förkunnats för er” (1 Pet. 1:24-25).*

Guds oföränderliga ord lär till exempel att Kristus ger oss frihet från Gamla testamentets ceremoniallagar, lagar som var menade att

gälla för en viss tid. Dessa lagar reglerade Israels gudsdyrkan, deras matvanor och till exempel bruket av omskärelse. Sålunda bör ingen längre tvingas att hålla dem. Paulus skriver till galaterna: *"Till denna frihet har Kristus gjort oss fria. Stå därför fasta och låt er inte på nytt tvingas in under slavoket. Se, jag Paulus säger er att om ni låter omskära er, kommer Kristus inte att vara till någon hjälp för er"* (Gal. 5:1-2). Om omskärelsen betraktades som något valfritt skulle Paulus inte ha bekymrat sig för de människor som valde att låta omskära sig. Paulus var själv omskuren. Men så snart de falska lärarna började förespråka omskärelse som nödvändig för frälsningen förändrade de Guds Ord och angrep evangeliet. Nu måste Paulus varna dem som trodde att de gjorde något för sin frälsning genom att låta omskära sig: *"Kristus kommer inte att vara till någon hjälp för er."* Han försvarade principen: *"Tillägg till evangeliet förstör evangeliet."*

Detta är skälet till att Paulus försäkrade sig om att hans grekiske vän Titus inte blev omskuren när han tidigare under sin verksamhet for till Jerusalem för att möta de andra apostlarna. Redan då hävdade vissa att omskärelsen var nödvändigt. Men Paulus stod fast: *"Inte ens ett ögonblick gav vi vika för dem och underkastade oss. Vi ville att evangeliets sanning skulle bevaras hos er"* (Gal. 2:5).

Under en annan resa däremot omskar Paulus själv en annan av sina unga vänner, sin nära vän Timoteus. Paulus missionerade för första gången i ett område där det bodde många judar. Dessa judar hade ännu inte hört evangeliet. De visste fortfarande inte att Kristus hade kommit. De behövde fortfarande lära sig att omskärelsen inte längre var nödvändig. Paulus ville inte att de skulle vägra att lyssna på honom därför att Timoteus inte blivit omskuren. Han hade en annan princip i åtanke denna gång, samma princip som han senare skrev om i 1 Kor. 9: *"Eftersom jag är fri och oberoende av alla, har jag gjort mig till allas tjänare för att vinna desto fler. För judarna har jag blivit som en jude för att vinna judar. För dem som står under lagen har jag, som inte själv står under lagen, blivit som den som står under lagen för att vinna dem som står under lagen. För dem som är utan lag har jag blivit som den som är utan lag, för att vinna dem som är utan lag, fast jag själv inte är utan Guds lag utan lever i Kristi lag. För de svaga har*

jag blivit svag för att vinna de svaga. För alla har jag blivit allt, för att jag i varje fall ska frälsa några” (9:19-22). Paulus blev som en jude för att vinna judar. Han bad sina vänner göra likadant. Han hade ”*blivit allt för alla, för att jag i varje fall ska frälsa några*”.

Oavsett om Paulus arbetade med Titus eller Timoteus förändrades inte Guds ord. De många principerna i Bibeln förblev desamma. Men Paulus *praxis* var exakt motsatt i de båda fallen, eftersom Paulus ställdes inför olika omständigheter och dessa krävde att Paulus tillämpade olika bibliska principer. Principerna förändras inte. Praktiken eller tillämpningen förändras, beroende på situationen.

Att tillämpa bibliska principer är ofta svårt. Till och med att avgöra vilken av Bibelns två mest grundläggande läror som en person behöver höra, lagen eller evangeliet, är svårt. Det är därför Luther säger:

*”Sätt därför den man som mästerligt kan skilja lagen från evangeliet högst upp på listan och kalla honom Doktor i den Heliga Skrift, för utan den helige Ande är förmågan att göra denna åtskillnad omöjlig.”*⁶

Av detta skäl bör vi dra ett tjockt, svart streck mellan Guds principer och våra tillämpningar. Detta gäller också när vi försöker tillämpa Bibelns principer om kristen gemenskap på specifika situationer. John Brug förklarar:

*”Ibland är fallen entydiga. Det är uppenbart att vi inte kan låta en falsk lärare predika i våra församlingar. Vid andra tillfällen möts vi av situationer där två eller flera bibliska principer verkar stå i ett spänningsförhållande. Vi har ansvar att handla tålmodigt med en svag person som fallit i villfarelse, men vi har ett lika stort ansvar att undvika att bli till anstöt för andra svaga kristna som kan vilseledas av hans villfarelse.”*⁷

6 Martin Luther i *What Luther Says*, samlat av Ewald Plass (St. Louis, Concordia Publishing House, 1959), s. 732.

7 John Brug, *Church Fellowship: Working Together for the Truth* (Milwaukee: Northwestern Publishing House, 1996), s. 110.

Om vi kommer ihåg hur viktigt det är att skilja mellan Guds principer och vår tillämpning eller praxis, kan vi motstå två frestelser som uppstår när vi praktiserar våra principer för gemenskap.

För det första kommer vi att stå emot frestelsen att skapa en regelbok som försöker beskriva varje tänkbar tillämpning. Vi vill gärna göra detta, eftersom det verkar göra vårt arbete enklare. Men det dödar samtidigt den evangeliska anda som hör till en sann kristen praxis. Det gör oss till legalister. Det får oss att begå samma sorts misstag som fariseerna gjorde på Jesu tid. Vi kommer att säga mer om detta när vi betraktar nästa princip. Det är alltid bättre att betrakta varje ny situation för sig, att studera alla frågor som hör dit och själva göra det svåra arbetet att finna de rätta bibliska principerna för situationen i fråga.

För det andra kommer vi att vara noga med att inte sätta oss till doms över de beslut som andra troende har fattat när de har tillämpat principerna för kristen gemenskap. Det kan finnas tillfällen när vi måste rätta dem. Det kan finnas tillfällen när vi behöver samtala ytterligare med dem för att förstå varför de fattade det beslut de gjorde. Men det kan också finnas tillfällen när vi inte har all den information som de hade när de fattade sitt beslut att tillämpa principerna så som de gjorde. Och den situation som de ställdes inför kan ha gett dem kort tid att tänka efter. Det kanske inte alls var särskilt tydligt hur man borde handla. Guds principer förändras inte och vi kan förvänta oss av våra medtroende att de tillämpar en av Guds principer. Men den princip de bör tillämpa är inte alltid densamma och därför kan deras praxis ibland bli olika beroende på omständigheterna.

8. Gud vill att kärlekens lag ska vägleda oss i all vår praxis

”Mästare, vilket är det största budet i lagen?” Han svarade: ”Du ska älska Herren din Gud av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela ditt förstånd. Detta är det största och främsta budet. Sedan kommer ett som liknar det: Du ska älska din nästa som dig själv. På dessa två bud hänger hela lagen och profeterna” (Matt. 22:36-40).

”Ve er, skrifflärda och fariseer, ni hycklare! Ni ger tionde av mynta, dill och kummin men försummar det som är viktigast i lagen: rätten, barmhärtigheten och troheten. Det ena borde ni göra utan att försumma det andra” (Matt. 23:23).

Fariseerna var angelägna att hålla Guds lag. De ville leva sina liv helt fria från synd. De trodde att om de var tillräckligt noggranna så kunde de leva så bra liv för att Gud skulle betrakta dem som rättfärdiga. För att hålla Guds lag hade de skapat långa listor på officiella tillämpningar eller ”traditioner”. Dessa långa listor styrde deras uppförande i minsta detalj. Till slut började de blanda ihop sina tillämpningar med Guds bud. Vi har redan talat om denna fara. Till detta kom att deras fokus på att försöka leva så fullkomliga liv att Gud skulle betrakta dem som rättfärdiga förvandlade deras laguppfyllelse till en övning i själviskhet. De gjorde det för att tjäna sig själva, inte för att tjäna Gud eller sin nästa. De glömde att Guds lag alltid handlar om en sak: Kärlek.

På ett sätt är alla bud som Gud ger oss i Skriften Guds egen tillämpning av en enda lag, en enda princip: Kärlek. Jesus talar om två stora bud: Älska Gud och älska din nästa. Han säger att allt i Gamla testamentets skrifter, lagen och profeterna, hänger på dessa bud. Båda handlar om kärlek. I Romarbrevet beskriver aposteln Paulus vilken central plats kärleken har: *”Stå inte i skuld till någon utom i kärlek till varandra. Ty den som älskar sin nästa har uppfyllt lagen. Dessa bud: Du ska inte begå äktenskapsbrott, Du ska inte mörda, Du ska inte stjäla, Du ska inte ha begär, och alla andra bud sammanfattas i detta ord: Du ska älska din nästa som dig själv. Kärleken gör inte något ont mot sin nästa. Alltså är kärleken lagens uppfyllelse” (Rom. 13:8-10). ”Kärleken är lagens uppfyllelse.”* Hur korrekt vårt beteende än ser ut har vi syndat om vi inte har älskat Gud och älskat vår nästa.

Vi måste tänka på detta när vi tillämpar principerna för kyrkogemenskap. Liksom fariseerna bör också vi vara ivriga att hålla Guds lag. Vi vill också leva fria från synd. Men vårt syfte är inte att själva se bra ut eller slippa problem. Sådana problem är själviska. Det är inte av rädsla vi följer Bibelns befallning att inte praktisera gemenskap

med falska lärare och deras lärjungar. Rädsla är inte tro och *”allt som inte sker av tro är synd”* (Rom. 14:23). Vi vägrar dem inte vår gemenskap för att vi tror att vi är bättre än de. Vi är inte bättre än någon annan syndare. *”Ty här finns ingen skillnad. Alla har syndat och saknar härligheten från Gud”* (Rom. 3:22-23). När vi nekar någon gemenskap gör vi det för att vi älskar Gud och vår nästa. Vi tjänar andra. I kärlek försöker vi hindra andra människor från att bli bedragna. I kärlek försöker vi hjälpa den falske läraren och hans efterföljare att se sin villfarelse och omvända sig från den.

På samma sätt är det när vi praktiserar gemenskap med en kristen broder eller syster som visar en viss svaghet i sin tro och bekännelse. Vi gör det inte för att undgå kritik från dem som annars skulle anklaga oss för att vara för stränga eller intoleranta. Det är ett själviskt motiv som helt säkert skulle leda oss till att använda principerna på ett dåligt sätt. Kärleken är bara upptagen av att hjälpa den svage brodern eller systemen att få en starkare tro och klarare bekännelse.

I vissa situationer visar kärlekens lag att den bibliska principen om enhet i tron inte är huvudprincipen som vi ska bruka i vårt förhållande till en annan kristen. I nödsituationer, tragedier eller allvarliga faror, kanske när vi möter någon som är i desperat behov av Guds tröst vid en olycksplats eller på ett sjukhus, är det främsta behovet att styrka och stödja denne persons tro. Vi kan tänka på Jesu påminnelse: *”Jag vill se barmhärtighet, inte offer”* (Matt. 9:13). Vi berättar om Guds löften och hjälper personen att komma inför Guds tron i bön utan att tänka på kyrkotillhörighet eller först företa en grundlig undersökning av personens tro. Under normala omständigheter skulle vår praxis vara annorlunda. Men omständigheterna gör att vi tillämpar en annan av Guds ords principer. Vi vägleds av kärleken och söker det som är bäst för denna persons tro.

9. Gud vill att vi ska skilja rätt mellan lag och evangelium

”Men vi vet att allt vad lagen säger, det talar den till dem som har lagen, för att var mun ska stoppas till och hela världen stå med skuld inför Gud. Ty ingen människa förklaras rättfärdig inför honom genom lag-

gärningar. Genom lagen ges insikt om synd. Men nu har utan lagen en rättfärdighet från Gud blivit uppenbarad, en som lagen och profeterna vittnar om, en rättfärdighet från Gud genom tro på Jesus Kristus, för alla som tror” (Rom. 3:19-22).

Av naturen vill vi alla rättfärdiga oss själva. Vi vill använda Guds lag för att försvara vår egen godhet. Vi vill hävda att vi har levt våra liv på ett sätt som gör oss bättre än andra människor. Tänk på Jesu liknelse om fariseen och publikanen? Jesus berättade den *”för några som var säkra på att de själva var rättfärdiga och som föraktade andra”* (Luk 18:9). Fariseen bad en bön där han försökte rättfärdiga sig själv. *”Gud, jag tackar dig för att jag inte är som andra människor, rånare, brottslingar, äktenskapsbrytare, eller som den där publikanen”* (Luk. 18:11). Men det är inte så Gud vill att vi ska använda hans lag. Jesus berättar att fariseen inte gick hem rättfärdig. Den syndige publikanen däremot gick hem rättfärdiggjord genom tron på Guds nåd. Han trodde evangeliet.

Gud gav oss inte lagen för att vi skulle rättfärdiga oss själva. Han gav oss evangeliet så att *han* kunde rättfärdiggöra oss. Paulus berättar att Gud gav oss lagen för att göra oss medvetna om våra synder. Gud vill att hans lag ska visa oss vår hjälplöshet och vårt behov av en Fräl-sare. Gud använder lagen för att föra oss till ånger över våra synder. Bara evangeliet kan återinsätta oss syndare i ett rätt förhållande till Gud. Om vi brukar lagen för att rättfärdiga oss själva, har vi blandat samman lagens och evangeliets syfte, och ingen av dem kan då utföra det arbete som Gud vill. Då har vi misslyckats med att rätt skilja mellan lag och evangelium.

Ingen kyrka har kanske betonat åtskillnaden mellan lag och evangelium mer än den lutherska kyrkan. Men det är också lätt för konfessionella lutheraner att glömma denna åtskillnad när de kommer in på de bibliska principerna för kristen gemenskap. Många av de principer som vi har studerat är lagens ord: ta emot en svag broder i gemenskapen, undvik gemenskap med falska lärare och deras efterföljare, pröva bekännelsen hos andra kristna, ge en tydlig bekännelse av din egen tro, och framför allt öva dig i kärlek. Gud säger inte detta

till oss för att vi ska försöka rättfärdiga oss själva. *"Gud, jag tackar dig för att jag inte är som andra människor..."* Gud säger detta till oss för att vi ska omvända oss.

Ibland är vi rädda för vad andra ska tänka om oss om vi gör det tydligt att vi inte kan instämma i deras falska tro. Vi vill inte störa friden. Kanske är de nära vänner eller släktingar och vi blir ledsna att vi kanske inte kan praktisera gemenskap med dem. Om vi fortfarande tar emot dessa kära som svaga bröder, varför gör vi då ingenting för att hjälpa dem att ändra sina uppfattningar? Vi kanske inser att de är starka i sin felaktiga tro och att de inte längre vill lyssna på oss. Tidpunkten för att sluta be med dem och behandla dem som om de är en del av vår gemenskap har för länge sedan både kommit och gått. Men vi slutar inte. Vi är som de människor Jesus en gång beskrev när han sa: *"Den som älskar sin far eller mor mer än mig är mig inte värdig, och den som älskar sin son eller dotter mer än mig är mig inte värdig"* (Matt. 10:37).

Ibland tror vi att vi är heligare än nästan alla andra. Vi vill inte bli nersmutsade genom att beblanda oss dem som inte har en lika ren tro, inte ens med sådana som kanske tillhör vår egen kyrka. Vi bryter inte gemenskapen med dem officiellt. Vi tillhör samma kyrka. Men vi undviker dem likafullt, även om de kan vara svaga bröder eller systrar som behöver vår hjälp. Fariseen och publiken bad fortfarande i samma tempel till samme Gud, men fariseen erbjöd inte publiken någon gemenskap. Han hade bara kritik. Vi har blivit lika fariseen i Jesu liknelse.

Ofta misslyckas vi med att låta kärleken vara styrande för alla våra beslut när det gäller kyrkogemenskap. Vi är rädda för vad människor inom kyrkan ska säga om vi gör en sak. Vi är rädda för vad människor utanför kyrkan ska säga om vi gör en annan sak. Vi glömmer vår nästa, som kanske behöver att vi är starka, eller som kanske behöver att vi är milda. Vad gott uträttar vi i så fall om vi gör det rätta? *"Och om jag ägde profetisk gåva och kände alla hemligheter och hade all kunskap, och om jag hade all tro så att jag kunde flytta berg men inte hade kärlek, så vore jag ingenting. Och om jag delade ut allt vad jag ägde och om jag offrade min kropp till att brännas, men inte hade kärlek, så skulle jag ingenting vinna"* (1 Kor. 13:2-3).

Gud uppmanar oss att ångra vår dåliga gemenskapspraxis och han lovar att fritt förlåta oss. Bara då kan vi ta våra första babysteg för att göra hans vilja och börja omsätta i praktiken hans iver för kristen enhet.

10. Gud vill att vi tror och praktiserar allt han säger till oss i sitt Ord. Han vill att vi gör detta utan att försöka utplåna varje spänning som vi kan finna. Han vill att vi gör detta utan att spela ut ett ställe i Skriften mot ett annat

”O vilket djup av rikedom och vishet och kunskap hos Gud! Hur outgrundliga är inte hans domar och hur outrannsakliga hans vägar. Vem har lärt känna Herrens sinne eller vem har varit hans rådgivare? Eller vem har först givit honom något som han måste betala igen? Av honom, genom honom och till honom är allting. Honom tillhör äran i evigheter, amen” (Rom. 11:33-36).

Jag har nämnt ordet ”spänning” flera gånger i detta studium. Några av de principer och praktiska tillämpningar som vi har studerat kan till och med se ut att motsäga varandra. Vi kan illustrera med tre personer som uttrycker samma falska tro. En av dem som är medlem i vår kyrka innesluter vi för närvarande i vår gemenskap. En av dem som inte tillhör vår kyrka har vi gemenskap med privat men inte offentligt. En tredje vägrar vi att ha gemenskap med och betraktar honom som en falsk lärare. Ändå tror vi att det vi gör i vart och ett av dessa fall är helt bibliskt. Guds ord har lett oss till den slutsats vi dragit vid varje tillfälle. I vart och ett av fallen gör vi det vi menar är nödvändigt för att älska vår nästa och tjäna vår Herre.

Guds ord passar inte alltid in i ett konsekvent, logiskt system, i alla fall utifrån mänsklig synvinkel. Det är ofta komplicerat, ibland verkar det till och med vara motsägelsefullt. Detta ledde Dr Walther till denna observation:

Om vi jämför den Heliga Skrift med andra skrifter, märker vi att ingen bok verkar vara så full av motsägelser som Bibeln, och detta inte bara i mindre saker utan i den viktigaste frågan, i läran om hur

*vi kan komma till Gud och bli frälsta. På ett ställe erbjuder Bibeln förlåtelse till alla syndare, på ett annat ställe undanhålls syndernas förlåtelse från alla syndare. På ett ställe erbjuds evigt liv fritt till alla människor, på ett annat visas människor till något de själva ska göra för att bli frälsta.*⁸

Dr Walther beskriver skillnaden mellan lagen och evangeliet. Han menade inte att Bibeln verkligen motsäger sig själv i den meningen att den ber oss bortse från vissa andra delar av vad den uppenbarar. Han trodde att den innehåller paradoxer – skenbart motsägande påståenden som vi ska tro på samtidigt. Om lagen och evangeliet verkar motsäga varandra, finner vi lösningen i Jesu Kristi kors. Men världen finner inte denna lösning logisk. Paulus skriver att världen betraktar den som dårskap.

I tre kapitel i mitten av Romarbrevet brottas aposteln Paulus med läran om utkorelsen. Gud utvalde Israels barn till att ha alla de fördelar som hans uppenbarelse gav. Han gav dem sin lag. Han sände dem sina profeter. Han utlovade en Frälsare åt dem. Men likväl förkastade de flesta av dem Guds ord. Aposteln Paulus predikade samma Guds ord och löften för hedningarna och ett stort antal av dem trodde. Från en mänsklig synvinkel fanns det ingen rationell förklaring till varför det skulle vara så. Det fick Paulus att lämna lösningen på detta till Gud och att sammanfatta sin studie med orden som vi citerat tidigare: *”O vilket djup av rikedom och vishet och kunskap hos Gud! Hur outgrundliga är inte hans domar och hur outrannsackliga hans vägar. Vem har lärt känna Herrens sinne eller vem har varit hans rådgivare?”* Gud förväntar sig inte av oss att vi ska kunna passa ihop allt som han har uppenbarat till ett konsekvent, logiskt system och göra det godtagbart för det mänskliga förnuftet. Även om vi studerar Guds Ord aldrig så grundligt kommer vi inte kunna avlägsna varje skenbar motsägelse som vi ser i Guds ord. Guds vishet och kunskap går högt över vår egen. Han ber oss att höra sitt ord, tro det och leva efter det.

Gud begär full enhet i tron som grund för kyrkogemenskap. Gud

⁸ C.F.W. Walther, *The Proper Distinction Between Law and Gospel* (St. Louis: Concordia Publishing House, 1986), s. 6.

begär att vi i vår gemenskap tar emot en svag broder som uttrycker tron på ett sätt som verkar tyda på att vi inte är helt eniga i vår förståelse. Vi känner spänningen. Om vi använder bibelställen som uppmanar oss till *ett* handlingsätt och därvid kommer i strid med *andra* bibelställen, blir följden att vi förnekar vissa delar av Guds ord. Detta är inte en rätt bibeltolkning. Det kommer inte att leda till ett bibeltroget kristet handlande. Om vi å ena sidan slutar vara angelägna om full enhet i tro och lära kommer vi att urholka den enhet som Gud har gett oss och sluta som en splittrad kyrka. Om vi å andra sidan avvisar dem som är svaga i tron när det gäller förståelse, om vi förvägrar dem den kärlek vi är skyldiga dem, förlorar vi vårt evangeliska hjärta och det kan sluta med att vi inte längre har någon att praktisera gemenskap med. Är vi inte alla svaga på ett eller annat sätt?

Liksom i tillämpningen av lag och evangelium måste ett visst mått av kristen bedömning komma in när vi praktiserar kristen gemenskap. Guds ord är tillförlitligt och klart. Låt oss hålla fast vid allt Guds ord. Men Jeremia säger: *”Bedrägligare än allt annat är hjärtat, det är obotligt sjukt. Vem kan förstå det?”* (Jer. 17:9). Våra hjärtan är svåra att förstå, inte bara för att de är osynliga för oss, utan också för att orden och gärningarna de framkallar kan vara bedrägliga och inkonsekventa. Detta gör vår uppgift svår. Må Gud ge oss tron och visheten att varna dem som behöver varning, att ta emot dem som behöver bli mottagna och att älska vår nästa genom vårt sätt att praktisera principerna för gemenskap.

”För att världen ska förstå att du har sänt mig” (Joh. 17:23)

av Seth Erlandsson

De tre äldsta evangelierna Matteus, Markus och Lukas vittnar klart om vem Jesus är: hans person, hans uppdrag, hans ord och gärningar. Men likväl är den sanne Jesus okänd för många. De förstår inte vem han är, främst därför att de inte vill lyssna till vad Guds ord säger om honom. På aposteln Johannes tid, under hans sista levnadsår på 90-talet, hotades de kristna församlingarna av gnostiska villolärare som förvanskade det apostoliska vittnesbördet om Jesus. I Efesus fick aposteln Johannes erfa hur dessa spred panteistiska läror som allvarligt förvanskade det äkta vittnesbördet om Jesus. Därför fann han det angeläget att komplettera de synoptiska evangelierna med *ytterligare ett utförligt vittnesbörd om vad Jesus sagt och gjort, det han med egna ögon och öron registrerat*. Han nämner i slutet av sitt evangelium att han som ögonvittne hade ännu mer att berätta om Jesu person och underverk (”tecken”), *”men dessa har blivit nerskrivna för att ni ska tro att Jesus är Messias, Guds Son, och för att ni genom tron ska ha liv i hans namn”* (Joh. 20:31).

I sitt 17:e kapitel redogör Johannes för Jesu innehållsrika översteprästerliga förbön strax innan han förråddes och fångslades i Getsemane trädgård. Detta underbara kapitel besvarar flera viktiga frågor, i synnerhet följande:

- 1) Vad innebär det att vara troende?
- 2) Vad är de troendes uppdrag?
- 3) Vad hindrar de troende i deras uppdrag?

1. Vad innebär det att vara troende?

Utmärkande för de troende är att de känner den ende sanne Guden och Jesus Kristus som Faderns speciella utsände, Guds evige Son. Jesu ord lyder: *"Detta är evigt liv att de känner dig, den ende sanne Guden, och den du har sänt, Jesus Kristus"* (vers 3). Denna kännedom innebär att de troende i och genom den ende sanne Guden *har evigt liv*. *"Amen, amen, jag säger er: Den som hör mitt ord och tror på honom som har sänt mig, han har evigt liv och kommer inte under domen utan har övergått från döden till livet"* (Joh. 5:24). Johannes skriver tidigare i sitt evangelium: *"Den som tror på Sonen har evigt liv"* (3:36). Och Paulus skriver: *"Så finns nu ingen fördömelse för dem som är i Kristus Jesus"* (Rom. 8:1).

Jesus är "Faderns utsände". Det innebär att han är den i Gamla testamentet flera gånger omnämnda gudomliga person som på ett särskilt sätt är "HERRENS utsände" (oftast översatt "HERRENS ängel"). Denne specifika "HERRENS ängel" beskrivs som *ett med HERREN själ* och kallas omväxlande "HERRENS ängel (utsände)", Gud och HERREN. Redan innan Guds evige Son antog mänsklig natur genom jungfru Maria uppenbarade sig Sonen, den andre personen i Gudomen, som "HERRENS utsände", bl.a. för Abraham, Mose och Simsons föräldrar (läs t.ex. 2 Mos. 3 och Dom. 13:16-22).

Sonens enhet med Fadern framgår tydligt också av Jesu översteprästerliga förbön. Jesus sa till Fadern: *"Allt mitt är ditt och allt ditt är mitt"* (vers 10). Och han ber för sina lärjungar "att de ska vara ett, liksom vi är ett" (vers 11). Tidigare har Johannes citerat Jesu ord till judarna: *"Jag och Fadern är ett"* (10:30), något som judarna uppfattade som hädelse och därför "tog upp stenar för att stena honom" (10:31). Men de troende "inser och förstår att *Fadern är i mig och jag i Fadern*" (10:38).

Att lärjungarna ska "vara ett" betyder först och främst att de samfällt ska vara *ett med Kristus, i full samklang med honom*. Det betyder inte att de är fullärda i Guds ord och förstår allt vad Herrens profeter och apostlar har förmedlat. Men de vill villkorslöst underordna sig allt som Herren lär i sitt ord. Jesu lärjungar vill underordna sig allt Guds ord, precis som Kristus i allt underordnar sig sin Faders ord. De

troende kännetecknas alltså av gemenskap med Kristus och genom honom med Fadern.

De troendes tro är helt och hållet Guds verk genom det glada budskapet om "HERRENS utsände" och hans frälsningsgärning. Utan Guds ord skulle de inte känna Gud och den han har sänt, Jesus Kristus. *"De ord som du har gett mig har jag gett dem"*, säger Jesus, *"och de har tagit emot dem och har verkligen förstått att jag har utgått från dig, och de tror att du har sänt mig"* (vers 8). Denna tro är en visshet: *"De vet att du har sänt mig"* (vers 25).

De troende är också helt beroende av att Herren *bevarar* dem i sitt namn, dvs. bevarar dem i Ordet, i den undervisning som handlar om honom. Jesus ber Fadern: *"Bevara dem i ditt namn, dem som du har gett mig, för att de ska vara ett, liksom vi är ett"* (vers 11). Med ordet "namn" menar Bibeln det som bäraren av namnet står för, representerar, lär. Att missbruka "HERRENS namn" betyder att förvanska, trotsa, missrepresentera Herrens undervisning. Att bli bevarad i tron och i samklang med Herrens undervisning är också det Guds verk genom Ordet. Därför ber Jesus sin himmelske Fader: *"Bevara dem i ditt namn!"* (vers 11). *"Bevara dem för det onda!"* (vers 15). *"Helga dem i sanningen, ditt ord är sanning!"* (vers 17).

Fadern har *gett* de troende åt Sonen, och Sonen sviker dem inte. Han tar sig an dem. *"Jag helgar mig för dem, för att de ska vara helgade i sanningen"* (vers 19). Denna oförtjänta omsorg uppfyller dem med glädje, samtidigt som deras avskiljande från världens sätt att tänka och handla uppväcker världens hat (vers 13-14).

2. Vad är de troendes uppdrag?

De troendes uppdrag är att genom Herrens ord föra världens människor till tro på Jesus, att få dem att förstå vem han är, *"förstå att du har sänt mig och har älskat dem så som du har älskat mig"* (vers 23). *"Som Fadern har sänt mig sänder jag er"* (20:21). *"Gå ut och gör alla folk till lärjungar! Döp dem i Faderns och Sonens och den helige Andes namn och lär dem att hålla allt vad jag har befallt er"* (Matt. 28:19f). Paulus talar om "det uppdrag (grek. *hē diakonía* = uppdrag, tjänst,

ämbete) som jag har fått av Herren Jesus: *att vittna om Guds nåderika evangelium*” (Apg. 20:24).

Detta uppdrag kan synas alltför stort, ja omöjligt. Och det är det - i egen kraft. Men med uppdraget följer löftet: *”Se, jag är med er alla dagar intill tidens slut”* (Matt. 28:20). Jesus säger om den som älskar honom och hans ord: *”Min Fader ska älska honom, och vi ska komma till honom och ta vår boning hos honom”* (Joh. 14:23). Gud ger växten. *”Varken den som planterar eller den som vattnar betyder därför något, utan endast den som ger växten, och det är Gud”*, skriver Paulus (1 Kor. 3:7).

3. Vad hindrar de troende i deras uppdrag?

Gemenskapen med Herren och hans ord är avgörande för att världen ska förstå vem Jesus är, nämligen Faderns utsände, Guds evige Son. Det är ju bara Herren och hans ord som kan upptända tron på den sanne Guden, öppna ögonen på andligt blinda och bevara dem i tron. I sin översteprästerliga förbön betonar Jesus gång på gång hur viktigt det är att hans lärjungar är i full harmoni med Herren och hans ord för att kunna utföra sitt uppdrag. Det gäller inte bara de första lärjungarna utan också *”dem som genom deras ord kommer att tro på mig. Jag ber att de alla ska vara ett, och att såsom du, Fader, är i mig och jag i dig, också de ska vara i oss för att världen ska tro att du har sänt mig”* (vers 20-21). Jesus ber *”att de ska vara fullkomligt förenade till ett”* (vers 23).

Den fulla harmonin med Herren betyder att vi förmedlar *hans* undervisning, inte egna människotankar, och *hans utgivande kärlek* (grek. *agápe*) till alla människor. Jesus avslutar sin översteprästerliga förbön med orden: *”Jag har gjort ditt namn känt för dem, och jag ska göra det känt, för att den kärlek som du har älskat mig med ska vara i dem och jag i dem”* (vers 26). Om vårt förhållningssätt till andra människor vittnar om en kärlekslös och bitter hållning - motsatsen till utgivande kärlek, medkänsla och offervilja - undergräver vi vårt vittnesbörd om Kristus. Vår enhet med Herren borde inte kunna förenas med kärlekslöshet, varken mot världens barn eller mot andra troende.

Jesus hänvisar till enheten mellan Sonen och Fadern. De är inte avundsjuka på varann. De skadar inte varann med sina ord, gärningar eller tankar. De försöker inte utmanövrera varann. De förtalar inte varann. De ljuger inte om varann. De irriterar inte varann. Fadern, Sonen och Anden samverkar i full enighet och tjänar varann: den helige Ande för människor till Sonen och Sonen för människor till Fadern, dem som Fadern har gett honom. De arbetar tillsammans, bor tillsammans, är tillsammans. De är ETT. De visar vad gemenskap verkligen är.

Att förbli *i Herren, i hans namn*, innebär att vara representanter för *hans* undervisning och *hans* förhållningssätt, *hans* ofattbara kärlek till oss. Om vi säger oss älska Herren och hans ord men inte visar kärlek och omsorg om våra medmänniskor, hindrar vi världen från att förstå vem Herren är och vad han gjort och gör för oss. Paulus skriver: *"Om ni nu har tröst hos Kristus, uppmuntran av hans kärlek och gemenskap i Anden, om medkänsla och barmhärtighet betyder något, gör då min glädje fullkomlig genom att ha samma sinnelag och samma kärlek och genom att vara ett i själ och sinne"* (Fil. 2:1-2).

Vad är det alltså som hindrar de troende i deras uppdrag *"att få världen att förstå att du har sänt mig"*?

a) De troende hindras i sitt uppdrag när de inte är i full samklang med Guds ord

Så som Sonen är i full samklang med sin Fader ska vi vara i full samklang med Herren och hans undervisning. *"Då ska världen förstå att du har sänt mig och har älskat dem så som du har älskat mig"* (vers 23). Därför bör vi, skriver Paulus, vara *"ivriga att bevara Andens enhet genom fridens band: en kropp och en Ande, liksom ni kallades till ett hopp, det som tillhör er kallelse, en Herre, en tro, ett dop, en Gud som är allas Fader"* (Ef. 4:3-5). Har vi inte en enda Herre och en enda Fader, utan många herrar och olika tro, kan vi liknas vid ett rike som har kommit i strid med sig självt och världen får svårt att genom vårt vittnesbörd lära känna vem Jesus är.

Lösningen av problemet med de troendes splittring är inte att organisera samman dem till en enhet som inte är en enhet i samma tro,

lära och bekännelse. Den enhet Jesus talar om är en endräktig enhet under en enda Herre och Fader, en brödragemenskap i full samklang med Herren och hans undervisning. Paulus skriver om den enhet som Guds ord förespråkar: *"I vår Herre Jesu Kristi namn uppmanar jag er, bröder, att alla vara eniga i det ni säger och inte låta stridigheter förekomma bland er, utan vara fullkomligt enade i samma uppfattning och samma mening"* (1 Kor. 1:10). *"Må uthållighetens och tröstens Gud hjälpa er att vara eniga efter Kristi Jesu vilja, så att ni endräktigt med en mun prisar vår Herre Jesu Kristi Gud och Fader"* (Rom. 15:5-6). Syftet med vår endräkt och vårt fasthållande vid allt som Bibeln lär är inget självändamål eller ett självrättfärdigt förhållande som "hurra vad jag är bra", "jag är inte som andra människor, rånare, brottslingar, äktenskapsbrytare, eller som den där publiken!" Låt oss inte glömma syftet med fasthållandet vid allt Guds ord: så att vi endräktigt *prisar* vår Herre Jesu Kristi Gud och Fader!

b) De troende hindras i sitt uppdrag när inte Guds kärlek är i dem
De troende borde älska som Gud älskar och förlåta som Gud förlåter. Den som fått mycket förlåtet borde visa stor kärlek (jfr Luk. 7:41-47). Johannes skriver: *"Vi älskar därför att han först har älskat oss"* (1 Joh. 4:19). Jesus säger: *"Så som jag har älskat er ska också ni älska varandra. Om ni har kärlek till varandra ska alla förstå att ni är mina lärjungar"* (Joh. 13:34-35). Om de troendes missionsarbete bär spår av elakhet, bitterhet, förtal, missaktning eller oförsonlighet, hur ska då vilsna, svaga, sårade eller ogudaktiga människor kunna förstå Guds ofattbara kärlek till dem och vem Jesus är? Därför upprepar Jesus gång på gång: *"Detta är mitt bud att ni ska älska varandra så som jag har älskat er"* (Joh. 15:12). *"Det befäller jag er att ni ska älska varandra"* (Joh. 15:17). Johannes skriver: *"Den som inte älskar har inte lärt känna Gud, ty Gud är kärlek"* (1 Joh. 4:8). *"Vi vet att vi har gått över från döden till livet, ty vi älskar bröderna. Den som inte älskar blir kvar i döden"* (1 Joh. 3:14).

För att utföra Guds uppdrag till de troende är det oerhört viktigt att Guds kärlek syns hos dem, inte bara när de vittnar om Guds ljuvliga evangelium. Också när lagens dom över ogudaktighet och

försvarande av synd måste uttalas bör det märkas att de troende gör detta av omtanke och kärlek. Människor märker så väl om ord sägs och handlingar utförs i en anda av medkännande och kärleksfullhet eller i en anda av hatiskhet och förakt. *Jesus ber för sina lärjungar att de ska präglas av hans kärlek och omsorg när de vittnar om den ende sanne Guden och den han har sänt.*

Paulus använder verbet "vinna" för de troendes uppdrag i den rätta andan: *"För judarna har jag blivit en jude för att vinna judar. För dem som står under lagen har jag, som inte själv står under lagen, blivit som den som står under lagen för att vinna dem som står under lagen. För dem som är utan lag har jag blivit som den som är utan lag, för att vinna dem som är utan lag, fast jag själv inte är utan Guds lag utan lever i Kristi lag. För de svaga har jag blivit svag för att vinna de svaga. För alla har jag blivit allt, för att jag i varje fall ska rädda några. Allt gör jag för evangeliets skull, för att jag själv ska få del av det"* (1 Kor. 9:20-23).

När vi nu sett vilket stort och härligt uppdrag Jesus har gett oss och att vi för uppdragets fullgörande bör vara i full samklang med Herren, hans ord och hans kärlek, förstår vi varför Jesus lärt oss att be om förlåtelse flera gånger om dagen. Vi har gång på gång svikit i tankar, ord och gärningar. Vi behöver dagligen vända om till Herren. Det *vet* han, och han *vill* att vi dagligen ska göra bättring, dagligen be om förlåtelse. Därför säger han om och om igen: *"Förbli i mig, förbli i mig, förbli i mig!" "Förbli i min kärlek. Om ni håller mina bud förblir ni i min kärlek, liksom jag har hållit min Faders bud och förblir i hans kärlek. Detta har jag talat till er för att min glädje ska vara i er och för att er glädje ska bli fullkomlig"* (Joh. 15:9-11). Att förbli i Herren, i hans ord och i hans kärlek, är inte en tung börda utan sann glädje. Paulus ord till församlingen i Kolosse får avsluta detta bibelstudium: *"Såsom Herren har förlåtit er ska ni förlåta varandra. Över allt detta ska ni klä er i kärleken, som binder samman till en fullkomlig enhet. Låt Kristi frid regera i era hjärtan"* (Kol. 3:13-15).

Fråga och svar

Fråga: I de nytestamentliga breven uppmanas vi att separera från falska lärare. Vilken princip följde man under gamla förbundets tid? Det ser ut som om de skulle stanna kvar och kämpa i stället för att dra sig undan (t.ex. Hes. 3:7-8).

Svar: Principerna för separation är desamma både i Gamla och Nya testamentet, men tillämpningen blev annorlunda under gamla förbundets tid eftersom kyrka och stat då var sammanflätade i en teokrati. Falska lärare måste ”avskiljas från Guds folk” och det innebar under gamla förbundets tid att de måste avskiljas från landet, deporteras eller avrättas. Goda kungar som Hiskia och Josia förstörde de falska profeternas möjligheter till avgudadyrkan genom att riva ner deras kultplatser och förstöra deras kultföremål. Kungar som var avfälliga gav däremot de falska profeterna stöd och beskydd.

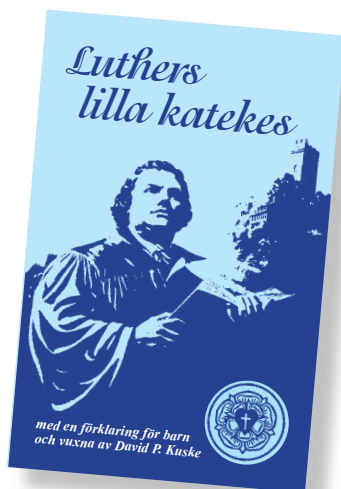
Elia lät döda Baals profeter och Jeremia utbrister om Israels avfällighet: ”Har ett hednafolk någonsin bytt bort sina gudar? Och ändå är de inga gudar. Men mitt folk har bytt bort sin härlighet mot en avgud som inte kan hjälpa. Häpna över detta, ni himlar, rys av stor förfäran, säger HERREN” (Jer. 2:11-12). När den rätta gudsdyrkan förvanskades i Nordriket, flydde många över till Juda i söder. Eftersom templet i Jerusalem var den enda legitima platsen för rätta offer, kunde inte Guds folk överge tempeltjänsten där och starta en annan. Men när Herren på grund av prästernas och folkets avfall lämnade templet, lät han babylonierna utföra domen över Jerusalem och dess tempel.

Vi kan inte i nya förbundet använda de metoder för separation som blev nödvändiga när kyrka och nation var sammanlänkade i en teokrati. Men principen för Guds folk att separera från falska profeter är densamma. De specifika befallningar som t.ex. Elia och Hesekiel fick är sålunda inte tillämpliga i nya förbundet, däremot Nya testamentets generella befallningar.

Tillämpningen av verserna i Hesekiel som en befallning att stanna kvar och kämpa i stället för att separera är svårförståelig, eftersom Hesekiel av Anden fördes bort från Jerusalems tempel till sina landsmän i fångenskapen i Babylonien.

SE

Ny reviderad
upplaga

LUTHERS LILLA KATEKES

av David P. Kuske

Kostar endast 175 kr

(384 sidor och inbunden)

Beställs från

BIBLICUM FÖRLAG, Släntvägen 10, 331 35 Värnamo.

E-mail: biblicum@bredband.net

Vädjan om hjälp

• Vi väddjar till alla som förstär värdet av ett fritt bibelforskningscentrum för information och forskning att ekonomiskt stödja Stiftelsen Biblicum. Utan trogna understödjare kan Biblicum inte fullfölja sin viktiga uppgift.

Bankgiro Sverige 251-4701
Plusgiro Sverige 15 23 35-6
DnB NOR Norge 7877.08.15400
SAMPO Finland 800017-70843747

• Hjälp oss att sprida våra böcker och småskrifter! Inte minst studerande och lärare behöver en saklig information om Bibeln och bibelforskningen, som inte tar sin utgångspunkt i förlegade bibelkritiska teorier utan noggrant presenterar *biblisk tro och historiska fakta om Bibeln*.

• Hjälp oss också att få flera understödjare och prenumeranter på vår tidskrift!

Stiftelsen Biblicum

Besöksadress:

Hantverkaregatan 8B, 341 36 Ljungby. Tel 0372/86303

Postadress:

Ordförande Alvar Svenson, Klasgatan 10, 340 14 Lagan
Tel 0372/30857. E-mail: alvarsvenson@yahoo.se

Tidskriftens expedition:

Ingvar Adriansson, Släntvägen 10, 331 35 Värnamo
Tel 0370/18217. E-mail: biblicum@bredband.net

Kontakt i Norge:

Egil Edvardsen, Solåsvn. 20, 4330 Algård Tel 51617540.
E-mail: egil.edvardsen@luthersk-kirke.no